

EESC Info

European Economic and Social Committee

A bridge between Europe and organised civil society

April 2023 | CS

Available Languages:

ES	BG	CS	DA	EN	DE	ET	FR	EL	GA	HR	IT	LV	LT	HU	MT
NL	PL	PT	FI	RO	SK	SL	SV								

ÚVODNÍK

Úvodník

Směrem k nadcházející obměně složení

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

je mi nesmírným potěšením a obrovskou ctí, že jsem v tomto dvouapůlletém funkčním období mohla reprezentovat EHSV. I přes složitou situaci jsme se společně snažili přispět k tomu, aby Evropa ekonomicky prosperovala a byla sociálně inkluzivní a environmentálně udržitelná. Tento úkol nám značně ztížily vážné problémy – nejprve to byla pandemie COVID-19 a poté nevyprovokovaná a neodůvodněná vojenská agrese Ruska vůči Ukrajině a všechny její sociální a ekonomické důsledky. Snažili jsme se také vypořádat s energetickou krizí a vysokou inflací a podpořit růst a konkurenceschopnost.

Nechci zde ale vyjmenovávat úspěchy, jichž se nám za posledních 30 měsíců podařilo společnými silami dosáhnout. Budeme mít možnost se za nimi ohlédnout na dubnovém plenárním zasedání, během něhož dojde k obměně složení EHSV a na které Vás tímto srdečně zvu. Ráda bych Vás vybídla, abyste si přečetli rovněž tuto brožuru, v níž je většina těchto úspěchů popsána.

Během mého předsednického mandátu se mi dostalo výrazné podpory a velkého uznání za přijaté a podniknuté kroky. Získala jsem pozitivní zkušenosti, které si uchovám navždy.

Toto funkční období teď však končí a nastal čas zrekapitulovat, co jsme si z něj odnesli. V první řadě je třeba říci, že jsme se toho hodně naučili od sebe navzájem. Přesvědčili jsme se o tom, že pokud vynaložíme patřičné úsilí, pak je možné docílit změn, že i přes rozdíly mezi námi může náš Výbor dosáhnout viditelného dopadu a že společně toho dokážeme mnohem více než jako jednotlivci.

Chtěla bych všem členům a zaměstnancům EHSV poděkovat za jejich usilovnou práci a podporu v průběhu celého mého mandátu. Vedli jsme opravdový dialog, abychom zajistili, že se budou názory organizované občanské společnosti ještě více promítat do tvorby politik EU. Musíme v těchto snahách pokračovat.

V tomto vydání EHSV info, které je v mém funkčním období tím posledním, se dozvíte, jaká stanoviska jsme v poslední době přijali a jaké akce jsme uspořádali. Přeji Vám tedy příjemné čtení.

Chtěla bych rovněž využít příležitosti a popřát na tomto místě svému nástupci hodně podněcujících zkušeností a úspěchů.

Vám všem patří můj dík. Jednejme jednotně pro budoucnost Evropy!

Christa Schweng

předsedkyně EHSV

POZNAMENEJTE SI

6. května 2023, Brusel

Den otevřených dveří EU

8. června 2023, Brusel

Den evropské občanské iniciativy

14. a 15. června 2023, Brusel

Plenární zasedání EHSV

K VĚCI

V naší rubrice „K věci“ žádáme členy EHSV, aby čtenářům přiblížili nejdůležitější body svých stanovisek. Tentokrát naše pozvání přijal Felipe Medina Martin, který nám vysvětlil, jak konkrétně ve svém stanovisku navrhuje zlepšit fungování jednotného trhu. Jeho stanovisko s názvem „30 let jednotného trhu – jak dále vylepšit jeho fungování“ bude předloženo na dubnovém plenárním zasedání. (ehp)

FELIPE MEDINA: 30 LET JEDNOTNÉHO TRHU – KRITICKÝ PŘEZKUM ZE STRANY EHSV

Evropská unie slaví 30 let fungování jednotného vnitřního trhu. Je to příležitost k hlubšímu zamyšlení, k němuž Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV) přistoupil ve stanovisku „30 let jednotného trhu - jak vylepšit jeho fungování“. Ve stanovisku se uvádí, že ačkoli byla tato politika velkým úspěchem, vnitřní trh potřebuje „kritický přezkum a nové zlepšování, ... pokud jde o nové výzvy, jimž je třeba čelit“.

Ve stanovisku se často opakuje zásadně důležité slovo „konkurenceschopnost“. EHSV zdůrazňuje, že je třeba vytvořit pro podniky spravedlivé podmínky hospodářské soutěže „podporou růstu a spravedlivé konkurenceschopnosti a vytvořením prostředí, jež bude příznivé pro podniky a sociálně vstřícné“. Jedním z nejvíce znepokojivých aspektů je „rostoucí počet vnitrostátních regulačních iniciativ, které vstupují v platnost před zveřejněním evropských iniciativ a které následně ztěžují harmonizaci pravidel“ a každodenní fungování podniků.

Je rovněž naléhavě nutné zajistit, aby všechny nové právní předpisy prošly testem konkurenceschopnosti a aby se zlepšila kvalita právních předpisů v Evropě a v členských státech a co nejvíce se předcházelo nadbytečným nebo nejasným právním předpisům, které by

u hospodářských subjektů vyvolávaly nejistotu, jež mimo jiné vede k roztržitosti jednotného evropského trhu. Aby nedošlo ke ztrátě konkurenceschopnosti, je dále nezbytné trvat na volném pohybu osob a pracovníků, rozvíjet „silnou a ambiciózní digitální politiku“, přijmout praktický a realistický přístup k prioritám Zelené dohody a zlepšit uplatňování nástrojů dohledu nad fungováním jednotného trhu a jeho kontroly.

EHSV uznává, že nákupní společenství existující v mnoha odvětvích jsou příkladem osvědčených postupů z pohledu konkurenceschopnosti – některá odvětví, jako například maloobchod a velkoobchod, díky nim prokázala, že jsou na evropské úrovni schopna se sjednotit a vzájemně posílit. Maloobchodní a velkoobchodní odvětví například přijala podstatu a nepopíratelné výhody jednotného trhu a díky nákupním společenstvím a jednotnému trhu každodenně lépe slouží evropským spotřebitelům.

„OTÁZKA PRO...“

„Otázka pro...“

V naší rubrice „Otázka pro...“ žádáme členy EHSV, aby čtenářům přiblížili důležitá témata svých stanovisek. Tentokrát jsme oslovili **Ozlem Yildirim** a zeptali se jí na její stanovisko *Právo na zdravé životní prostředí v Evropské unii, zejména v souvislosti s válkou na Ukrajině*, o němž se hlasovalo na dubnovém plenárním zasedání.

Ozlem Yildirim: Životní prostředí musíme chránit

„Právo na zdravé životní prostředí má naprosto zásadní význam pro sociální a hospodářskou prosperitu lidí v Evropě i na celém světě. Mezinárodní organizace práce (MOP) v tomto ohledu odhaduje, že na zdravém klimatu závisí přibližně 40 % pracovních míst na světě. EU sice přijala celou řadu právních předpisů, jejich provádění však často vázne. EHSV proto vyzývá k intenzivnějšímu úsilí o skutečné zlepšení účinnosti stávajících právních nástrojů.“

V souvislosti s válkou Ruska proti Ukrajině a vyhlídkami Ukrajiny na přistoupení k EU je více než kdy jindy důležité, aby EU a její členské státy prosazovaly právo na zdravé životní prostředí. EHSV zdůrazňuje, že je naléhavě nutné usilovat o lepší ochranu životního prostředí s cílem chránit základní práva v Unii i mimo ni, a konstatuje, že vzhledem k závažným škodám na životním prostředí v důsledku války na Ukrajině je tento problém ještě akutnější.

Výbor upozorňuje především na poškození tělesného a duševního zdraví, degradaci ekosystému, znečištění ovzduší a vody a kontaminaci půdy, což odhaluje nestálost v celosvětovém potravinovém zabezpečení. Podle EHSV lze jednání Ruska v podstatě pokládat za ekocidu, přičemž Výbor požaduje, aby ekocida byla v právních předpisech EU klasifikována jako trestný čin.

EHSV pak rovněž klade důraz na to, že je nutné podporovat dokumentování, mapování a měření těchto důsledků, usilovat o právní ochranu životního prostředí, zajistit odpovědnost a položit základy pro zelené a

NAŠÍM HOSTEM JE TENTOKRÁT ...

Vzácný host

V naší rubrice *Vzácný host* přinášíme komentář **Diandry Ní Bhuachalla**, která bude v letech 2023 a 2024 jako delegátka mládeže zastupovat Evropský hospodářský a sociální výbor na zasedáních konference smluvních stran (COP).

Diandra Ní Bhuachalla – delegátka EHSV na konferenci COP 28

Diandra Ní Bhuachalla zastávala funkci mladé delegátky v OSN za Irsko (v letech 2021-2022), kde se zaměřovala na genderovou rovnost, klimatickou spravedlnost a mír a bezpečnost. Zkušenosti k tomu po předchozích 11 let sbírala aktivním prosazováním těchto zájmů na místní i celostátní úrovni. Pracuje v národní radě mládeže irského týmu Youth2030 jako koordinátorka programů určených mladým delegátům. Aktivně se zapojuje do sítě mládeže ESDN a do programu Common Futures Conversations pod hlavičkou Královského institutu pro mezinárodní vztahy (Chatham House). Nedávno ji nezisková organizace Foundations for Tomorrow a úřad komisaře pro budoucí generace ve Walesu zvolily globální ambasadorkou pro budoucí generace.

Diandra získala bakalářský titul v oboru veřejné správy, bakalářský titul v oboru práva a magisterský titul v oboru mezinárodní veřejné politiky a diplomacie na University College v Corku.

EHSV info: Jak pojmáte svoji úlohu ve Výboru, především jako delegátka na konferenci COP 28? Čím chcete přispět k diskusi o změně klimatu?

Diandra Ní Bhuachalla: „Jako mladá delegátka na COP 28 za EHSV do roku 2025 spatřuji své poslání jako součást naší snahy o skutečnou reprezentativnost a inkluzi.

Různé zúčastněné strany v mezinárodním rozhodování a politickém prostředí setrvale narážejí na problém vyloučení. Mladým lidem není třeba vysvětlovat, jaké to je, znají to velmi dobře. Bez ohledu na to, že patříme k zásadním nositelům změny v oblasti změny klimatu a máme

unikátní soubor reálně prožitých zkušeností, často nám říkají, že ve svém věku tomu nemůžeme rozumět a tvořit si informované názory. Tuto diskriminaci může dále prohlubovat naše rasa, pohlaví, sexualita, kultura a jiné atributy.

Čím déle bude trvat tato snaha nás umlčet, tím více hrozí, že mladá generace ztratí zájem o dění kolem sebe. Kdo pak ale zachrání lidstvo a planetu? Kde vezmeme zkušené a motivované lídry s blížícím se rokem 2050, kdy bude nutné přijmout opravdu obtížná rozhodnutí?

Nesčetně mladých účastníků COP v posledních letech upozorňovalo, že nejvíce se naučili a nejpevnější vztahy navázali mimo jednací sály. Ať už je to úmyslné, či nikoli, současné postupy vedou k segregaci. K překonání změny klimatu však potřebujeme každý hlas a každý nápad, společně a solidárně. Systematická a účinná klimatická opatření závisí na posílení postavení skupin, které jsou dnes marginalizované. Teprve pak budeme schopni dosáhnout klimatické spravedlnosti a mít jistotu, že nikdo v našem společném životním boji nezůstane opomenut.“

NOVINKY Z EHSV

[EHSV navrhuje opatření proti hrozbám pro demokracii v EU](#)

Členové EHSV diskutovali 23. března s místopředsedkyní Evropské komise Věrou Jourovou o tom, jak posílit demokracii a demokratické hodnoty v celé Evropské unii. Na toto téma přijal EHSV i usnesení, v němž předložil konkrétní návrhy. Tvůrci politik, odborníci a organizace občanské společnosti se shodli na tom, že občanská výchova, lepší financování sociálních partnerů a důraz na místní rozměr jsou klíčem k demokracii v Evropě.

„Volby do Evropského parlamentu v roce 2024 budou zkouškou politické vůle a mládežnické organizace budou hrát klíčovou roli při aktivizaci prvovoličů a mladých voličů,“ prohlásila předsedkyně EHSV **Christa Schweng** a dodala: „Nesmíme se však soustředit jen na tyto volby. Musíme více podporovat naše mladé lidi, znovu je zapojit do demokratického procesu a posílit jejich pozici, aby se stali plnohodnotnými a aktivními občany.“

Místopředsedkyně Evropské komise **Věra Jourová** uznala, že při obraně a podpoře demokracie hrají klíčovou úlohu organizace občanské společnosti, neboť často působí tam, kde stát selhal. Prohlásila, že aktivní účast lidí je nejen žádoucí, ale i nepostradatelná. „Demokracie prochází zátěžovou zkouškou a my toho musíme udělat podstatně více, abychom ji ochránili a znovu získali důvěru občanů.“

Účastníci diskuse upozornili na to, že organizace občanské společnosti, včetně svazů mládeže, subjektů sociální ekonomiky a dobrovolnického sektoru, musí mít lepší přístup k financování a podílet se na rozhodování o tom, kde by tyto prostředky měly být použity. Shodli se i na tom, že skutečnou páteří participativní a poradní demokracie jsou průřezové schopnosti.

Po uzavření diskuse přijal EHSV usnesení [Společně za demokracii: organizace zaměstnavatelů, zaměstnanců a občanské společnosti usilují o trvalou demokratickou budoucnost](#), které vychází ze [závěrů letošních Dnů občanské společnosti](#). Účelem usnesení je posílit demokracii zvýšením účasti veřejnosti a upevnit struktury participativní demokracie. Vyzývá se v něm také k účinnému provádění článku 11 Smlouvy o Evropské unii, který se týká účasti občanů, a také evropské strategie pro občanskou společnost a evropského statutu sdružení. (tk)

Klíčem k řešení energetické krize jsou obnovitelné zdroje

Předsedkyně Christa Schweng i komisařka pro energetiku Kadri Simson 22. března na plenárním zasedání EHSV zdůraznily, že je nezbytné soustavně navyšovat investice do obnovitelných zdrojů, neboť jedině tak lze zaručit, aby měla Evropa v budoucnu k dispozici ekologičtější, bezpečnější a levnější energii.

Christa Schweng konstatovala, že uplynulý rok byl pro občany a podniky velmi těžký, protože na ně dolehl prudký nárůst cen energií, inflace a slabý hospodářský růst. Uvedla, že „EHSV i nadále radí ke stěžejním úkolům to, aby Evropa přešla na čistou energii, urychlilo se zavádění obnovitelných zdrojů, ceny energie klesly na únosnou úroveň a zabezpečily se a diverzifikovaly dodávky energie.

Kadri Simson prohlásila: „Pokud bych měla jen dvěma slovy vyjádřit, jakým směrem se bude ubírat energetická politika EU, pak bych řekla: ‚obnovitelné zdroje‘, neboť právě prosazování a plnění našich cílů v oblasti obnovitelných zdrojů je nejvyšší prioritou energetické politiky Komise.“

EU se vůbec poprvé stala nezávislou na energii dovážené z Ruska. Obrovskou závislost na této zemi se jí podařilo odbourat diverzifikací dodávek zemního plynu, snížením poptávky, zvýšením účinnosti a intenzivnější snahou využívat obnovitelné zdroje.

Z obnovitelných zdrojů teď v EU pochází 39 % elektřiny. Rok 2022 byl v tomto ohledu rekordní – v EU se vyrobilo více elektřiny z větrné a solární energie než z plynu, přičemž v případě větrné energie vzrostla kapacita o 15 GW a v případě energie solární o 41 GW. (mp)

EHSV diskutoval s italskou ministryní Marinou Calderone na téma inkluzivnosti trhů práce v EU

Při diskusi s italskou ministryní práce, která se uskutečnila 22. března, EHSV podpořil iniciativu Komise, jejímž smyslem je posílit úlohu a nezávislost orgánů pro rovné zacházení, a vymýtit tak diskriminační praktiky na trzích práce v EU.

Obě strany uvedly, že se ztotožňují s cíli Komise navržené směrnice, která stanoví normy, jež mají zajistit účinnější fungování orgánů pro rovné zacházení. Důvodem k předložení návrhu bylo to, že se prostřednictvím dosavadních legislativních opatření v oblasti rovnosti nepodařilo náležitě prosadit předpisy EU namířené proti nerovnému zacházení a diskriminaci.

V návaznosti na tuto diskusi pak EHSV na plenárním zasedání přijal stanovisko [Posílení úlohy a nezávislosti orgánů pro rovné zacházení](#), v němž zdůraznil, že je nutné nalézt při stanovování závazných norem k

posílení a zvýšení účinnosti vnitrostátních orgánů patřičnou rovnováhu se zásadou subsidiarity. Stejný názor vyjádřila i italská ministryně.

Předsedkyně EHSV **Christa Schweng** prohlásila: „Zapojení různých skupin lidí do trhu práce není jen otázkou rovnosti. Je to rovněž nesmírně důležité z ekonomického a sociálního hlediska. EHSV je nicméně znepokojen tím, že v rámci EU dosud není zaručena stejná míra ochrany před diskriminací a nerovností, a žádá, aby byly tyto aspekty monitorovány prostřednictvím silných mechanismů a za tímto účelem byla mj. posílena role vnitrostátních orgánů pro rovné zacházení.“

Ministryně **Marina Calderone** zdůraznila, že italská vláda záměr Komise schvaluje. Dle jejích slov však bude nezbytné zajistit soulad se stávajícími vnitrostátními systémy a orgány – například v Itálii to jsou zvláštní ochránci pro otázky rovnosti, kteří jsou jmenováni na celostátní i na regionální úrovni.

„Inkluzivnost, o níž zde dnes debatujeme, musí zůstat prioritou evropské sociální agendy a musí jí být přikládán stejný význam jako právě projednávané reformě správy ekonomických a finančních záležitostí EU. Víme, nakolik je stále ještě těžké vytvořit na trhu práce skutečně rovné příležitosti. Některé sociální skupiny narážejí v souvislosti s přístupem na trh práce a k sociální ochraně i nadále na obrovské překážky,“ uvedla dále **Marina Calderone**.

Italská ministryně poukázala na to, že na úrovni EU přetrvává více než 10% rozdíl v míře zaměstnanosti žen a mužů. V celé EU není jediná země, kde by tento rozdíl, v němž jsou na tom vždy hůře ženy, neexistoval. I pro mladé absolventy vysokých škol je obtížné nalézt pracovní uplatnění. S diskriminací při hledání zaměstnání nebo ve snaze udržet si práci se stále setkávají také osoby se zdravotním postižením a legální migranti a uprchlíci. (II)

Cíle udržitelného rozvoje: OSN vidí důležitou úlohu pro občanskou společnost

Předsedkyně Hospodářské a sociální rady OSN (ECOSOC), která byla hostem březnového plenární zasedání EHSV, se vyslovila pro to, aby občanská společnost zastávala zásadní úlohu při provádění Agendy 2030.

Velvyslankyně a předsedkyně ECOSOC **Lačezara Stoeva** uvedla, že subjekty občanské společnosti jsou nepostradatelnými spojenci při plnění cílů udržitelného rozvoje.

„Musíme si klást smělé cíle; globální výzvy si žádají odhodlané globální odpovědi“, doplnila předsedkyně EHSV **Christa Schweng**. Jak dodala, „občanská společnost by měla mít své místo u stolu na zářijovém summitu k cílům udržitelného rozvoje, a její účast by měla být strukturovanější a konkrétnější.“

Velvyslankyně OSN **Lačezara Stoeva** poté dodala: „Bez občanské společnosti nezmůžeme nic. Evropská občanská společnost je často průkopníkem nového myšlení. EHSV je díky svému pestrému složení schopen přinášet užitečné podněty, díky nimž mohou být veřejné politiky vyváženější, rovnější a více schopné reagovat na potřeby občanů.“

EHSV se aktivně podílel na prvním dobrovolném přezkumu EU, který bude předložen na politickém fóru na vysoké úrovni v červenci tohoto roku. Výbor zde především vytvořil „vzor“ příspěvku občanské společnosti, který by se mohl stát osvědčeným postupem a inspirací pro další regiony ve světě. (mt)

Přiměřený minimální příjem – schůdná cesta z chudoby

EHSV podpořil návrh doporučení Rady o přiměřeném minimálním příjmu zajišťujícím aktivní začlenění, který předložila Evropská komise a jenž považuje za nezbytnou součást úsilí o vymýcení chudoby a dosažení cíle EU spočívajícího ve snížení počtu ohrožených osob do konce tohoto desetiletí alespoň o 15 milionů.

Ve svém [stanovisku](#), přijatém na březnovém plenárním zasedání, EHSV zejména uvítal zavedení realistických a nepřiliš restriktivních kritérií, díky nimž by všichni lidé měli přístup k takovému minimálnímu příjmu, jehož výše by jim zaručila důstojný život, a nikdo nebyl opomenut.

K zaručení toho, aby systémy minimálního příjmu poskytovaly dostatečné prostředky, je rovněž třeba zajistit, aby byly přizpůsobeny inflaci, která v roce 2023 vzroste o dalších 6,5 % (v souvislosti se zvýšením životních

nákladů v důsledku nedávného prudkého nárůstu cen potravin a energie). EHSV proto navrhuje, aby členské státy každý rok posuzovaly výši minimálního příjmu a přizpůsobily ji inflaci.

Na to by měly dohlížet organizace občanské společnosti, sociální partneři a sociální organizace.

„Účinné systémy minimálního příjmu mohou přispět k záruce dodržování lidských práv, zajistit, aby lidé žili důstojně, pomoci jim, aby zůstali aktivní a začlenění do společnosti a získali kvalitní zaměstnání,“ uvedl ve stanovisku zpravodaj **Jason Deguara** a dodal, že na minimální příjem a další dávky by měly mít plný nárok také osoby samostatně výdělečně činné.

Zpravodaj **Paul Soete** prohlásil: „Cílem EU je snížit do roku 2030 počet osob ohrožených chudobou nejméně o 15 milionů. Na první pohled se tento cíl nezdá být příliš ambiciózní, ale pokyny pro členské státy a základ pro solidní metodiku z něj nepochybně činí důležitý krok vpřed.“

Mezi sociálními státy obecně existují obrovské rozdíly, pokud jde o výši a složení minimálního příjmu, což platí i v EU. Situace příjemců minimálního příjmu na trhu práce se v jednotlivých členských státech značně liší.

Žádná ze zemí EU v současné době nezajišťuje dostatečnou podporu příjmu pro rodiny nezaměstnaných, aby se zabránilo riziku chudoby. Kvůli podmínkám způsobilosti, jako je minimální věk, druh pobytu v zemi, bezdomovectví nebo složení rodiny, nemá zhruba 20 % nezaměstnaných nárok na žádnou podporu. Existuje rovněž problém nevyužívání minimálního příjmu, jehož míra se odhaduje na 30 % až 50 % a je do velké míry způsobena administrativní zátěží. (II)

Zpráva o strategickém výhledu z roku 2022: EHSV požaduje významnější úlohu v rámci ur- ování budoucích trendů a hrozeb pro EU

V souvislosti se zprávou Evropské komise o trendech a problémech, kterým je třeba věnovat pozornost, EHSV v březnu zdůraznil, že by bývalo bylo přínosnější, kdyby byl do procesu přípravy strategického výhledu zapojen již od počátku.

Ve [stanovisku EHSV](#) ke [zprávě o strategickém výhledu](#) z roku 2022, jež bylo přijato na březnovém plenární shromáždění, se zdůrazňuje, že EHSV může pomoci posílit analytické a prognostické kapacity EU. Vzhledem k tomu, že jako instituce naslouchá občanské společnosti a přijímá od ní podněty, je nejlépe schopen identifikovat rodící se trendy. Aby tuto skutečnost prokázal, rozhodl se EHSV také z vlastní iniciativy již v rané fázi procesu poskytnout příspěvek ke zprávě o strategickém výhledu z

roku 2023.

Zpravodaj **Angelo Pagliara** vysvětlil myšlenku, z níž vycházel při přípravě stanoviska: „Řadě problémů, o kterých hovoří zpráva Komise, se EHSV v uplynulých letech již věnoval ve svých stanoviscích. Máme velmi dobrý přehled o těchto otázkách a rozsáhlé zkušenosti. Proto byste se na nás měli obrátit a zapojit nás. Můžeme pro vás být skutečně užiteční.“

Zpráva z roku 2022 se zabývá otázkou, jak nejlépe sladit ambice EU v oblasti klimatu s digitálními cíli, s nimiž mohou být potenciálně v rozporu, a označuje deset hlavních oblastí, kde je třeba vyvinout úsilí za účelem maximalizace synergií a soudržnosti. V této souvislosti vyzývá EHSV k nasměrování agendy pro strategický výhled k vytvoření nového modelu rozvoje, jenž by propojil hospodářskou, environmentální a sociální udržitelnost a učinil z člověka středobod systému.

Za jeden z hlavních nedostatků zprávy z roku 2022 označil EHSV skutečnost, že jasně nepopisuje rizika a scénáře pro případ, že se EU nepodaří dosáhnout kýžených cílů, pokud jde o dostupnost surovin, vzácných zemin a vodních zdrojů.

V souvislosti se zprávou o strategickém výhledu z roku 2023, kterou by Evropská komise měla zveřejnit ve druhém čtvrtletí letošního roku a jejímž hlavním tématem by měla být sociální a hospodářské udržitelnost v Evropě, EHSV doporučil zaměřit se na následující otázky:

- systémy dodávek a odolnost evropského zemědělsko-potravinářského odvětví;
- rozvoj silného, soudržného a inovativního evropského průmyslového systému schopného vytvářet kvalitní pracovní místa;
- dosažení strategické energetické autonomie a podporu podniků a pracovníků, a to po vzoru kroků, které byly přijaty v průběhu pandemie. (dm)

EHSV se zasazuje o ochranu humanitární pomoci a občanské společnosti v právních předpisech EU týkajících se omezujících opatření

EHSV přijal na svém březnovém plenárním zasedání stanovisko, v němž naléhavě vyzývá evropské orgány, aby se zabývaly problematikou nejednotného uplatňování omezujících opatření v rámci zahraniční politiky v jednotlivých členských státech. EHSV je touto nekonzistentností znepokojen a požaduje okamžité přijetí nezbytných opatření s cílem zajistit možnost poskytování humanitární pomoci a chránit novináře v zemích, vůči nimž byla přijata omezující opatření.

Rada Evropské unie přijímá v rámci zahraniční politiky omezující opatření jménem všech členských států. Jejich provádění a prosazování však v současné době probíhá decentralizovaně. To způsobilo rozdíly v definicích, oblastech působnosti, sankcích a vyšetřovacích kapacitách jednotlivých členských států. Tato nejednotnost oslabuje účinnost sankcí EU a mohla by v Unii způsobit rozkol. Některé členské státy se navíc porušování sankcí staví shovívavěji než jiné. Evropská komise chce tyto otázky řešit, a předložila tedy návrh směrnice, která má trestné činy a sankce za porušení omezujících opatření EU sjednotit.

EHSV ve svém stanovisku o porušování omezujících opatření a trestných činech EU apeluje na orgány EU, aby rozšířily humanitární výjimku, a zabránilo se tak veškerým nezamýšleným negativním dopadům na poskytování humanitární pomoci a podpory. Zpravodaj stanoviska, člen EHSV **José Antonio Moreno Díaz**, prohlásil: „Chceme chránit poskytování humanitární pomoci lidem, kteří žijí v zemích, vůči nimž byla přijata omezující opatření, a kteří tuto pomoc potřebují. Požadujeme pro humanitární pomoc stálou výjimku, aby bylo zaručeno, že pracovníci humanitárních organizací budou moci vykonávat svou práci, aniž by jim hrozilo trestněprávní stíhání.“

Výbor upozornil na skutečnost, že soukromému sektoru a organizacím občanské společnosti musí být poskytovány dostatečné informace a aktivní podpora, aby se mohly přizpůsobit novým právním předpisům a splňovaly náležitosti režimů omezujících opatření. Členské státy musí mít dostatečné správní kapacity, finanční prostředky a vyškolené zaměstnance, aby byly s to odhalovat, stíhat a trestat porušování omezujících opatření. (gb)

Klíčem k řešení krize v oblasti hnojiv v Evropě je zajištění dostupnosti hnojiv včetně dostupnosti cenové a jejich udržitelnosti

Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV) přijal na svém březnovém plenárním zasedání stanovisko ke strategii EU týkající se hnojiv, v němž vyzval k zajištění dostupnosti hnojiv včetně dostupnosti cenové a také k jejich udržitelnosti.

Celosvětová krize v oblasti hnojiv nabyla v Evropě, kde zemědělci čelí nebývalým problémům kvůli rekordním cenám a nedostatku dodávek, alarmujících rozměrů. Tato krize, kterou ještě prohloubila současná válka na Ukrajině, vážně ohrožuje evropské zemědělství i potravinové zabezpečení po celém světě.

EHSV na svém březnovém zasedání uvítal sdělení Komise týkající se zajištění dostupnosti a cenové dostupnosti hnojiv a zdůraznil, že k omezení dopadu krize je nutné přijmout mimořádná vnitrostátní opatření.

„Zemědělci se potýkají s vysokými cenami hnojiv, což má dopad i na spotřebitele. Sdělení Evropské komise o zajištění dostupnosti hnojiv včetně dostupnosti cenové představuje krok správným směrem. Máme-li však dopad krize omezit, musíme přijmout také okamžitá opatření a nalézt dlouhodobější řešení,“ prohlásil zpravodaj [stanoviska EHSV Arnold Puech d'Alissac](#).

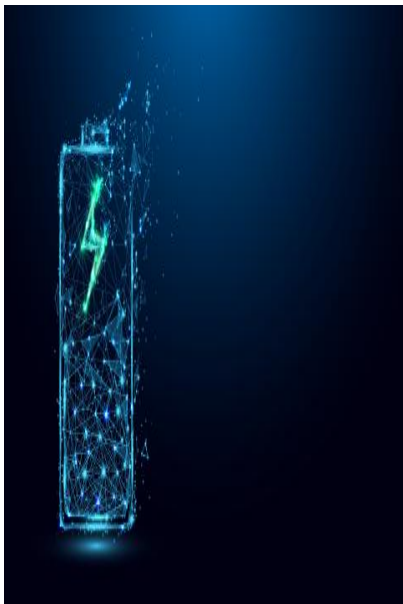
V zájmu zlepšení fungování trhu s hnojivy v Evropské unii navrhuje EHSV zavést různá nápravná opatření, včetně možnosti poskytnout výrobcům dusíku a zemědělcům, na které tato situace doléhá nejvíce, přímou pomoc prostřednictvím státní podpory.

Zároveň však Výbor zdůrazňuje, že problémy týkající se dodávek a cen hnojiv je třeba řešit usnadněním dovozu a podporou vnitrostátní hospodářské soutěže. Toho lze dosáhnout pozastavením dovozních cel EU na všechna hnojiva, usnadněním logistiky hnojiv a zajištěním flexibility v oblasti regulace.

Kromě krátkodobých opatření EHSV požaduje, aby byla zavedena rovněž opatření střednědobá, která umožní omezit závislost EU na dovážených minerálních hnojivech a snížit environmentální stopu hnojení plodin.

EHSV vítá také zřízení nového střediska pro sledování trhu s hnojivy v roce 2023, jež má zvýšit transparentnost evropského trhu s hnojivy pravidelným zveřejňováním reprezentativních cen hnojiv na vnitřním trhu a statistik o výrobě a spotřebě hnojiv.

Pokud jde o úlohu EU na mezinárodním poli, EHSV naléhavě vyzývá, aby Unie ještě usilovněji bojovala proti celosvětovému nedostatku potravin tím, že bude podporovat transparentnost, dostupnost a účinné využívání hnojiv. Celosvětový obchod s hnojivy by měl být usnadněn tím, že trhy zůstanou otevřené, zamezí se omezením a zákazům vývozu, zvýší se výroba hnojiv v Evropě a rozšíří se logistické trasy. (ks)

Digitální energetické systémy mohou být skutečným přínosem, budou-li účinně využívány

Využívání potenciálu digitálních energetických systémů stále brání příliš mnoho překážek. Inteligentnější řešení lze v praxi stěží uplatnit, především kvůli tomu, že jsou spojena s náročnými administrativními postupy, s chybějícími účinnými pobídkami a s nepružností přenosové a distribuční soustavy v důsledku nedostatečných investic do energetické infrastruktury.

To jsou v kostce hlavní závěry

[stanoviska](#) EHSV Digitalizace energetického systému – akční plán EU, které vypracoval zpravodaj **Thomas Kattnig** se spoluzpravodajem **Zsoltem Kükedim** a které bylo přijato na březnovém plenárním zasedání.

EHSV obecně podporuje cíle a většinu opatření, která navrhla Komise ve svém akčním plánu. Má však za to, že je Komise nezasadila do rámce obecné energetické politiky a že zavádí izolovaný přístup. Digitalizace energetického systému musí vést ke kooperativním řešením, která uživatelům poskytnou pobídky k účasti na digitalizovaném energetickém systému.

V rámci budoucího uspořádání energetické infrastruktury musí být do rozvoje inteligentních energetických systémů aktivně zapojeni všichni spotřebitelé. **Zsolt Kükedi** prohlásil, že je nesmírně důležité, aby aktivní spotřebitelé hráli při digitalizaci výraznější roli a aby mohli využívat co nejvíce inteligentních řešení.

Navíc hrozí, že nové služby založené na datech a inovativní technologická řešení nebudou dostatečně rychle zavedeny do praxe, protože chybějí kvalifikovaní pracovníci a vyškolení odborníci, kteří by je pomohli zavést. Má-li se těchto cílů dosáhnout, musí být přijata cílená opatření v oblasti trhu práce a politiky vzdělávání. „Potřebujeme koordinovaný přístup a úzkou spolupráci se sociálními partnery. Rozhodující je zapojení organizací občanské společnosti,“ dodal **Thomas Kattnig**. (mp)

Unie kapitálových trhů – EHSV představil svůj postoj k novým požadavkům na kotování a k přezkumu nařízení EMIR

EHSV přijal 23. března dvě stanoviska, v nichž zhodnotil návrhy, které před nedávnem předložila Komise s cílem prohloubit roztržitěnou a nedostatečně rozvinutou unii kapitálových trhů EU, tj. nový akt o kotování a přezkum nařízení o infrastruktuře evropských trhů (EMIR).

Novým aktem o kotování se Komise snaží snížit všem podnikům bez ohledu na velikost, a obzvláště pak podnikům malým a středním, administrativní zátěž spojenou s procesem kotování a umožnit jim, aby se díky kotování na evropských veřejných trzích snáze dostaly k finančním prostředkům.

EHSV tuto iniciativu vítá, neboť navýšení kapitálového financování evropských podniků a snížení jejich závislosti na bankovních úvěrech má zásadní význam z hlediska oživení po pandemii COVID-19 a zvýšení odolnosti hospodářského systému. EHSV se domnívá, že je třeba začlenit na kapitálové trhy více rodinných podniků, a odblokovat tak nevyužitý potenciál pro přilákání kapitálu k dosažení růstu.

Zpravodaj EHSV **Kęstutis Kupęys** v této souvislosti uvedl: „Režim násobných hlasovacích práv pomáhá rodinám udržet si kontrolu a činí pro ně kotování přitažlivějším. Mimoto je důležité zjednodušit obsah prospektu, jelikož by to výrazně snížilo náklady a zátěž emitentů. Je však nutné poukázat na to, že pokud by byly emisní dokumenty k dispozici pouze v angličtině, jak navrhuje Komise, brzdilo by to rozvoj vnitrostátní retailové investorské základny.“

Kromě aktu o kotování navrhla Komise také nové nařízení o infrastruktuře evropských trhů (EMIR), jehož účelem je posílit clearingovou kapacitu v rámci EU. EHSV od tohoto přezkumu očekával jasnější postoj ke snížení expozice vůči ústředním protistranám ze Spojeného království a konkrétnější pravidla a pobídky, které by nyní po brexitu podnítily přechod k ústředním protistranám se sídlem v EU.

Zpravodaj EHSV **Florian Marin** prohlásil: „Nebyl stanoven jasný plán, který by zahrnoval konkrétní opatření k vybudování konkurenceschopného a konsolidovaného clearingového trhu. Považujeme za politováníhodné, že po pěti letech nebyl posouzen stávající rámec, a navrhuje, aby Evropský orgán pro cenné papíry a trhy (ESMA) jeden rok po vstupu nařízení v platnost předložil zprávu, v níž objasní, z jakých důvodů jsou využívány ústřední protistrany ze zemí mimo EU.“ (tk)

Vaše Evropa, váš názor (YEYS!) 2023: Mladí lidé požadují transparentnější, digitálnější a zjednodušenou EU

Návrhem, jenž během stěžejní akce EHSV věnované mládeži získal největší počet hlasů, je aplikace EYou, díky níž bude EU pro mladé lidi přístupnější

V rámci akce Vaše Evropa, váš názor (YEYS!) se ve dnech 23. a 24. března v Bruselu sešlo 105 studentů z 35 středních škol ze všech členských států EU a sedmi kandidátských zemí. Studenti předložili pět návrhů:

1. **EU jednodušeji: aplikace EYou, která by mladým lidem umožnila přímou interakci s politiky a občanskou společností, neboť by si mohli zvolit své hlavní oblasti zájmu a sledovat nejnovější vývoj na místní úrovni,**
2. **platforma E-Youth s informacemi o EU coby způsob, jak jednodušeji zprostředkovat politiku mladším generacím a poskytnout jim fórum, kde mohou vyjádřit svůj názor,**
3. **platforma EYou(h)rust, jež zvýší transparentnost politiky na místní, celostátní i unijní úrovni,**
4. **projekt Youth Democratic Opinion (YDO), který zlepší kvalitu občanské výchovy a angažovanosti v Evropě vytvořením programu vyslanců EU, v jehož rámci se budou shromažďovat názory mladých lidí a navrhopvat doporučení pro tvůrce politik,**
5. **více iniciativ financovaných z unijních prostředků uskutečňovaných POD VEDENÍM mladých lidí a určených PRO mladé lidi.**

Předsedkyně EHSV **Christa Schweng** se na přítomné studenty obrátila těmito slovy: „Řekněte nám, jakou budoucnost EU očekáváte a v jakou doufáte. Má-li se EU vypořádat s novými výzvami, musí naslouchat mladým lidem a využít nové nápady.“

Místopředseda EHSV pro komunikaci **Cillian Lohan** studentům sdělil, že EHSV jejich doporučení předloží na Evropském setkání mládeže (EYE), které Evropský parlament pořádá v červnu tohoto roku ve Štrasburku. „Když se v systému začnou objevovat trhliny nebo když je systém ohrožen, je nutné jednat a naše soukromé záležitosti musí ustoupit do pozadí. Vy jste tak dnes učinili, za což vám děkuji,“ prohlásil.

Z diskusí vyplynulo, že podle mínění mladých lidí není v Evropské unii právě nyní prostor pro to, aby jejich názory byly vyslyšeny. Členka EHSV **Neža Repanšek** přítomné studenty ujistila, že tato frustrace je dobrým výchozím bodem pro změny: „Moje motivace k aktivní účasti se zrodila z frustrace. Když se mladí lidé spojí, můžeme být velmi mocnou silou.“

Letošní 14. ročník akce YEYS nesl podtitul „Dialogy s mládeží na téma demokracie“ a poprvé se ho zúčastnili studenti z Ukrajiny a Moldavska. (gb/tk)

NOVINKY ZE SKUPIN

Skupina Zaměstnavatelé v EHSV představuje nové priority na podporu konkurenceschopnosti a prosperity pro všechny

skupina Zaměstnavatelé v EHSV

Skupina Zaměstnavatelé v Evropském hospodářském a sociálním výboru představila své politické priority na rok 2023 a do budoucna. V dokumentu „Jak zajistit prosperitu pro všechny: Program pro zajištění konkurenceschopnosti EU“ skupina nastínila několik opatření, která jsou zapotřebí k obnově důvěry podniků a dosažení prosperity pro všechny.

„Podniky nepřetržitě, den za dnem přispívají ke společnému blahu. Jsou nedílnou součástí společnosti a patří k předním garantům pracovních míst a udržitelného zboží a služeb, jež zvyšují kvalitu života občanů, a to i v dobách krize,“ uvedl předseda skupiny Zaměstnavatelé **Stefano Mallia**. „Mají-li však podniky zůstat prospěšné i nadále, potřebujeme celounijní program na podporu konkurenceschopnosti.“

Skupina v tomto programu navrhuje novou cestu pro hospodářství a průmysl, jíž by se měly vydat všechny podniky (v průmyslu, službách i zemědělství). Priority skupiny Zaměstnavatelé jsou založeny na dvou pilířích, vytváření společného blaha a koncentraci na stěžejní prvky. Požadovaná opatření dělí do tří skupin.

První z nich je přístup k základním výrobním zdrojům za konkurenceschopné ceny. Platí to pro energii, suroviny, pracovní sílu, kapitál i data. Znamená to zlepšit podmínky pro domácí výrobu energie a surovin, budovat odolné ekosystémy a diverzifikovat zahraniční dodavatele. Stejně tak je nutno zajistit dostupnost náležitě kvalifikovaných pracovních sil, čemuž napomůže zjednodušení mobility a ekonomické migrace a vytvoření efektivních systémů celoživotního učení, které budou schopny předvídání změn.

Za druhé musíme posílit otevřené trhy, na nichž musí platit rovná pravidla. V návaznosti na úspěchy a pokrok dosažený za uplynulých 30 let jednotného trhu musí EU

soustavně a rozhodně identifikovat a systematicky odstraňovat bariéry trhu a bránit vzniku nových. Členské státy musí dodržovat společná pravidla a vyhnout se gold-platingu a nezavádět nové vnitrostátní předpisy, které by byly v kolizi s pravidly EU, aby nedocházelo ke fragmentaci trhu a ztrátě úspor z rozsahu.

Za třetí musíme zajistit regulaci a zdanění příznivé pro podnikání. Podniky potřebují politický rámec, který podporuje podnikání a podněcuje podniky k inovacím, investicím a obchodu. Tento požadavek platí také v případě regulace, zdanění a přidělování veřejných finančních prostředků. Jednou z potřebných součástí řešení je zavedení „testu konkurenceschopnosti“, po němž zaměstnavatelé volají poslední dva roky. Je však též nutné zrychlit povolovací postupy, což by pomohlo zamezit přemísťování podniků a rychleji posílit konkurenceschopnost.

Celé znění dokumentu je k dispozici ke stažení [zde](#).

[Budoucí španělské předsednictví Rady EU klade důraz na sociální politiku a občanskou společnost](#)

skupina Zaměstnanci v EHSV

Španělsko má v úmyslu zaměřit program svého půlročního předsednictví Unie hlavně na sociální otázky. To je patrné i z rekordního počtu žádostí o konzultaci adresovaných Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru, které se týkají některých z nejdůležitějších sociálních témat dnešní doby.

Předsednictví Rady EU převezme Španělsko v červenci, tedy v době, kdy se již přiblíží závěrečná fáze mandátu předsedkyně Von der Leyen, jež potrvá do evropských voleb v roce 2024. Španělsko v souvislosti s nadcházejícím koncem tohoto funkčního období Komise, jakož i s budoucími prioritami jejího příštího vedení jednoznačně uvedlo, jakými sociálními otázkami by se podle něj měla Evropa zabývat. A dalo také najevo, že hodlá odblokovat některé z nejkontroverznějších návrhů v sociální oblasti a prosadit jejich řešení.

Proto asi není překvapením, že Španělsko EHSV požádalo o vypracování výjimečně vysokého počtu průzkumných stanovisek – je jich celkem 20. Tematicky tato stanoviska pokryjí celou řadu aspektů od protokolu o sociálním pokroku, který EHSV prosazoval na Konferenci o budoucnosti Evropy (a který byl nakonec zahrnut do doporučení), přes otázky demokracie na pracovišti, ekologického kolektivního vyjednávání, duševního zdraví a nejistých a nekvalitních pracovních podmínek až po návrh postupu při sociální nerovnováze. EHSV již dokončuje práci na některých z těchto dokumentů, a bude tedy schopen poskytnout příspěvek v rámci politického procesu již v jeho raných fázích. (ppr)

Snižování chudoby: EU potřebuje politiky, které zabrání chudobě?

skupina Organizace občanské společnosti v EHSV

Účastníci diskuse, kterou nedávno uspořádala naše skupina, zdůraznili, že chudoba v EU představuje příliš velký a složitý problém na to, aby jej mohly řešit pouze občanské organizace. Spíše je zapotřebí přijmout v této oblasti celou řadu politických opatření.

V EU i jinde ve světě je i nadále zapotřebí bojovat proti chudobě. A to tím spíše, že životní náklady se od vypuknutí války na Ukrajině výrazně zvýšily.

Organizace občanské společnosti sice odvádějí důležitou práci a snaží se důsledky chudoby řešit, je však zřejmé, že budoucí opatření v této oblasti musí chudobě zabránit. K tomuto závěru dospěli účastníci diskuse, kterou skupina Organizace občanské společnosti v EHSV uspořádala 22. března 2023. Akce se zúčastnili význační hosté, včetně italské ministryně práce a sociálních politik **Mariny Elviry Calderone**.

Předseda skupiny Organizace občanské společnosti **Séamus Boland** zdůraznil, že tvůrci politik na všech úrovních nemohou přehlížet skutečnost, že chudoba představuje v EU stále problém. Podle Eurostatu totiž i v roce 2021 hrozila chudoba či sociální vyloučení každému pátému Evropanovi (což představovalo 95,4 milionu lidí, tj. 21,7 % obyvatel EU). Jak dále dodal, „zásada ‚nikoho nesmíme opomenout‘ by se neměla stát jen prázdným heslem“. Chudoba byla označena za hlavní důvod vyloučení ze zaměstnání, vzdělávání a základních zdravotnických služeb a také za hlavní příčinu sociálního vyloučení a nerovnosti.

Marina Elvira Calderone ve svém projevu zdůraznila, že boj proti chudobě vyžaduje značné investice do sociálních a profesních sítí, které lidem umožní rozvíjet své dovednosti a zvýšit svůj lidský potenciál. „Je nezbytné zajistit, aby veřejné orgány podporovaly nezávislé občanské iniciativy prostřednictvím vhodných právních rámců, které umožní rozvíjet nové organizační formy,“ uvedla ministryně Calderone. „My všichni musíme řešit různé formy chudoby a reagovat na zvláštní potřeby jednotlivých regionů.“

Carlos Susias, předseda Evropské sítě proti chudobě (EAPN), zdůraznil odpovědnost...

Bližší informace naleznete na [naší internetové stránce](#). (jk)

SOON IN THE EESC/CULTURAL EVENTS

Den otevřených dveří EU opět za osobní účasti

Tradiční Den otevřených dveří se bude konat v sobotu 6. května 2023, tentokrát opět za osobní účasti. EHSV spojí své síly s ostatními orgány a institucemi EU a přivítá návštěvníky, kteří se chtějí dozvědět, jak vlastně EU funguje.

Po delší odmlce způsobené pandemií budou mít návštěvníci opět možnost blíže poznat Evropský hospodářský a sociální výbor a zjistit, v čem konkrétně spočívá úloha této jediné instituce zastupující organizovanou občanskou společnost v Evropě. Návštěvníky přivítají na místě členové i zaměstnanci, kteří budou odpovídat na jejich otázky.

Vzhledem k tomu, že rok 2023 je Evropským rokem dovedností, bude se letos věnovat zvláštní pozornost možnostem celoživotního učení.

Dveře budovy Jacques Delors v Bruselu budou návštěvníkům otevřeny v sobotu 6. května 2023 od 10:00 do 18:00. (mp)

Redakce

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)

Na tomto vydání se podíleli

Millie Tsoumani (mt)
Chrysanthi Kokkini (ck)
Daniela Marangoni (dm)
Daniela Vincenti (dv)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Giorgia Battiato (gb)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katerina Serifi (ks)
Katharina Radler (kr)
Laura Lui (ll)
Marco Pezzani (mp)
Margarita Gavanis (mg)
Margarida Reis (mr)
Pablo Ribera Paya (prp)
Thomas Kersten (tk)

Koordinace

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

Technical support
Bernhard Knoblach (bk)
Joris Vanderlinden (jv)

Adresa

European Economic and Social Committee
Jacques Delors Building,
99 Rue Belliard,
B-1040 Brussels, Belgium
Tel. (+32 2) 546.94.76
Email: eescinfo@eesc.europa.eu

EHSV info vychází devětkrát ročně u příležitosti plenárních zasedání Výboru. EHSV info je k dispozici ve 23 jazycích.

EHSV info není oficiální zprávou o činnosti EHSV. K tomuto účelu slouží Úřední věstník Evropské unie a jiné publikace Výboru.

Šíření je přípustné, pokud je uveden zdroj (EHSV info) a vydavateli je zaslán odkaz.

05/2023